

- הזמנתי לערב את פרופ. ורשובסקי, לרון אתו על הרגום ספרי מופת  
יוונים ולטינים. וקרא דבר מטונה? הטוסר לא הניח לו להכנס, וגם לא הודיע  
לי שאיך רוצה להכנס. אני בינתיים הכיתי לו שעה ארוכה...

23.2.58, יום א'

בבוקר ישיבת הממשלה.

בערב פגישה עם בובר, הלקין, סמבורסקי, אבינועם - על הרגום ספרי  
מופת. מטרהי על שיחות עם מוכס וגורדון. בובר שוב החקש - מי יכצע. והאריץ  
בכך כדרכו. אמרהי לו שזהו אינו ענין הוועד הזה. אני אהיה אחראי לביצוע,  
ואסחף את מוסר ביאליק וגם אגודה המו"לים - אם יהצו בכך.

24.2.58, יום ב'

בבוקר באו אצלי בובר, דר. סיסון ודר. שרשבסקי. את האחרון אני רואה  
בפעם הראשונה, ידעתי עליו רק מנר. הוא נכנס לבוט כינה על הראש. שאלתי את  
סיסון מדוע אין הוא לובש כיסח. ענה - כי יעשה זאת רק אם יוגש לו תה  
ויכרך. התחיל בוברי הגיעה השעה לצעד מצדנו שיראה בעיני העולם כמעשה  
בינלאומי לסם שלום. עלינו ליזום דבר שהוא כולו ברשותנו. מה המעשה? ענה  
שרשבסקי? בשטח המדיניות הפנימית כלפי המיעוטים הממשל הצבאי. יש לבסלו

אולי יש לצמצם השטח - לקרבת הגבול. גם מה יש לבצע מקודמת הממשלה ע"י שלטונות אזרחיים, ולא תחיה הרגשה שהערבים נחונים במצב מיוחד. יהיה להם מגע רק עם שלטונות אזרחיים. יש להכניס לממשל האזרחי ערבים, ע"י כך ינתן כר פעולה לאינטלגנציה הנוטה עכשיו לקומוניסטים. יש לתת לערבים שלטון עצמי דחי. יש אצא דבר כזה לנוצרים, אבל לא למוסלמים. ע"י כך ינתן יזמה לאינטלגנציה. אפשר אצטאק להתקשר למדינה כשונים לחשיג ספרים ערבים. מורים וחורים התאוננו כשיחות עם שרשבסקי כי אין להם ספרים. ע"י כך יוצאו סטודנטים ואינטלגנטים מהערבולת המדינית (17) הם עכשיו החת האפיטרופכות על כשרד הדתות. ארגן הדתות צריך להיות אבטונובי.

דר. סימון הוסיץ יש לעטות המעטה כתג העשור. יש לו סטודנטים ערבים באוניברסיטה וחוא מרבה לשוחח אהם. הם במבוכה. וכשהוא שואל אותם מה הם רוצים - אינם יודעים. יש להם הסביך נחיהות. האוניברסיטה מפלה אותם לשונה, אבל אינם מוצאים מטרות, ונוצר מרוליסריון אקדמי. כל משרד משמזל לעשות למיעוטים כל מה שיכל לעשות, אבל אינם מכוונים ע"י רח"ם, ולפעמים מופרעים ע"י הממשלה הצבאית. אולי יש לרכז כל עניני המיעוטים במשרד אחד, כמו שהיה בידי שיטריה. סטודנט צריך לחפש רשיון נסיעה מדי זמן לזמן.

חזטנתי אח דיכון להסביר מהו ארגון הדתות למוסלמים יש ארבעה קאדים, הסופטים לפי הדת המושלימית, יש חוגים לעזרת סוציאלית. יש בית דין לערעורים מוסלמים. כמה הם חלויים במשרד הדתות? כחוצאות כטציות? תיקון בהי קברות, מסגדים, משרד הדתות תקציב 80.000 ל"י לשיפוץ מסגדים ובתי קברות. ועדות מוסלמיות פציעות היקונים - והמשרד מאשר. הוציאו על מסגד ג'ור בעכו 120.000 ל"י. ככספי הווקף יש <sup>21</sup>/<sub>45</sub> סוגים 1 חניות ונכסים

של מסגדים - הם בידי משרד הדתות ומוצאים לשם שימוץ מסגדים, 2) יש שניתן לטפוח מינוכיות, לבחי חולים וכדומה. ניתנים אמצעים לב"ס מקצועיים - על פי דרישתם - לבעיה האינטלגנציה אין מחרון קל. אלהם קודם כל המורים - כאלף איש (בב"ס ערבים יש כחמשים מורים יהודים). נסית הלימודים הערבים - למדעי דוח. מנטים להפגום אותם להנדסה; לרמאה ועוד. יש מאמץ מצד האוניברסיטה והטכניון למסוך תלמידים ערבים למקצועות הטכניים פרנסה.

בב"ח לסוגי כעפולה פובד שהנדם ערבי. יש 900 תלמידים ערבים בב"ס מיכונים, בכל שנה גומרים 100.

ספרתי לאורחים "האבטוכיוגרמיה הערבית" שלי דעותי שהובעו בספרי "אנחנו ושכנינו" ונסיונותי לבוא לידי הסכם עם ערבי א"י לאחר כניסתי להנהלה. שיחותי עם מוסה עלאמי (סכמנו עמדתי על הפיטה הערבים שהרסה כל גיטתי שירטהי מהטפוח הציונית) עוני עכדאל הוי ואוטוניוס, וגם עם מנהיגים ערבים מהארצות הטכנות: גמיל מרדם טטוריה, אל-סולח (שנרצח) טהלכנון, שליחו של אבן סעוד בלונדון, עלי מהיר כמצרים ועוד. מוסה עלמי הודח שאנו מכיאים ברכה לארץ, - אבל הערבים אינם רוצים בה, ומצטרים עוני וחוסר סימוח עד היום. יוכלו לשחח אותה. וביקטתי אורתי להכנס לעור הערבים ולראות מצבם אחרי קום המדינה. איך היו מרגישים אילו סביב א"י היו 11 מדינות יהודיות. בארץ היה אלף ושלוש טאות טנה רוב ערבי - ובאו ערבים וחקיסו מדינה ערבים והביסו צבאות חמש כמסלוח יהודיות. האם היו טסלימים בלבם עם מדינה ערבית כזו - ולא זוממים להחזיר הארץ ליהודים?

(הסך 24.2.58)

אם גם הערבים אינם דומים לנו בכל - כלום אינם מרגישים כמונו, ואיך הם מאמינים שערבים (אולי מחוץ לדרוזים ואולי כמה נוצרים) ישלמו בנקל עם קיומנו? ווראי שעלינו לנהוג בהם בשוויון גמור, אבל כלום ייעצו לי לגייס ערבים לצבא יהודי? דרוזים החנדכו ואחר כך ניסו גיוס חובה, ועשינו זאת. אבל כשישבהי עם המטה צירי הערבים בכנסת ושאלתי אותם מדוע אינם דורשים גיוס ערבי לצבא - ענה לי (לרעהי בצדק ובשכל) כי אילו ידעו שבאנו נועד להלחם באנגלים או בגרמנים - היו מהגייסים, אבל אין לדרוש מהם גיוס לצבא הנועד לעמוד בפני צבאות ערב. - הזכרתי להם תביעת ר' בימין בועידה האיחוד לאסור עליה יהודים ולהחזיר הפליטים. באיזו רשות הוא נשאר בארץ? כלום עלה בהסכמת הערבים? אני יודע כי כובר וכל חבריו החנדרו לר' כנימין בעניין זה. ואם מודים בזכוהנו לישדאל - עלינו להגן עליה, כל עוד השכנים מאימים על קיומם ועל קיום כ"א סאחנו. ווראי שאין לעשות כל הגבלה לערבים שאין בה הכרת במחונני, ואם יש להם הצעות במובן זה - אעיין בהן ברצון. הבטיחו להמציא לי. אני אעיין בבעית חוקם, האינטלגנציה, האבטונומיה הדתית.

- אה"צ באו אצלי איתן ומקוע, המרטיילר רוצה לסנות כונץ, אורוטיה ורוזנגרין (שוודי, סגנו של ברנס בחיל האו"ם), על מנה שרוזנגרין יעאר לאחר נטיעת אורוטיה. הם מציעים לקבל את כונץ ואורוטיה ולסמול את רוזנגרין, הוא איש מקומי, סגן ספקה של או"ם ולא רצוי שיעסוק בענייני שבח"ג. קבעתי שעליהו לעמוד על הטכס אורוטיה כפי שנעשה, ללא כל שנוי.

איהן מודיע כי ליצ'יה טלמן כי הזמנתי את לבואים ע"י לליב.

הם מוכנים לבוא (לאבואים ולליב) עם נשיהם.

ריים חזר מועידת רומא של הקונגרס היהודי. עומדים להחכים ביולי,

כשבקים אית, יזמינו גם קחילות שאינן בקונגרס. גולדמן יוצם הזמנתי שני

ערבים. רוצים לדון על יהדות רוסייה ויחסי ישראל וערב. ריים חושש ליזמנתי

זו של גולדמן. אימה יקחו ערבי? גולדמן יסתפק גם באיש כבדטרנד רוסל

שיטיף לשלום.